U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **A. S.**, Brno, zastoupené advokátem Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., Ovenecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2019, čj. OAM-110/ZA-ZA11-HA12-2018, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2021, čj. 32 Az 30/2019 - 64,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně podala v červnu 2017 první žádost o udělení mezinárodní ochrany. Ministerstvo však řízení zastavilo, jelikož nemohlo zjistit místo jejího pobytu. Druhou žádost žalobkyně podala v lednu 2018. V obou žádostech uvedla, že je občankou Pákistánu a příslušnicí náboženské menšiny Ahmadíja. Pro své náboženské vyznání byla opakovaně vystavena útokům a diskriminaci ze strany muslimské většiny, která je všeobecně nevraživá vůči osobám ahmadíjského vyznání. S násilím se krom žalobkyně setkávala i její rodina; její otec zemřel na infarkt v důsledku soustavných hrozeb ze strany *molviů* (imámů mešit). Po smrti otce zůstaly žalobkyně s matkou samy a výhrůžky se ještě umocnily. Žalobkyně proto nemohla opouštět dům a musela ukončit studium na vysoké škole. Police však incidenty nikdy nevyšetřila; diskriminace a násilnosti vůči ahmadíjům jsou totiž součástí pákistánského právního řádu. Zhruba dva roky po smrti jejího otce se žalobkyni a její matce podařilo získat doklady a opustit Pákistán. Žalobkyně měla strach, že kdyby se vrátila do Pákistánu, byla by pronásledována pro své náboženské přesvědčení. Požádala proto o mezinárodní ochranu, tu jí však ministerstvo neudělilo.

[2] Krajský soud, u nějž se žalobkyně bránila proti neudělení mezinárodní ochrany, zjistil, že rozhodnutí ministerstva trpělo skutkovými vadami i vadami v právním posouzení věci. Proto je zrušil a věc vrátil ministerstvu k dalšímu řízení.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podalo ministerstvo (stěžovatel) kasační stížnost. Stěžovatel zopakoval svou argumentaci ze správního rozhodnutí: výpověď žalobkyně

je nevěrohodná, jelikož stěžovatel nezjistil, že by žalobkyně byla vystavena pronásledování. Svou situaci mohla vyřešit za pomoci místní policie nebo přesídlením uvnitř Pákistánu. Žalobkyně se žádostí o mezinárodní ochranu jen snaží zlegalizovat svůj pobyt v ČR. Nesplňuje podmínky ani pro udělení doplňkové ochrany; neuvedla totiž skutečnosti, podle kterých by v Pákistánu čelila vážné újmě (§ 14a zákona o azylu). Stěžovatel proto navrhl, aby NSS zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/202 - 28, body 11-12).

[5] Kasační stížnost je nepřijatelná. NSS neshledal žádné pochybení krajského soudu, které by v této věci založilo přijatelnost kasační stížnosti. Ostatně ani stěžovatel konkrétně nezdůvodnil, proč je jeho kasační stížnost přijatelná; jen zrekapituloval své dřívější závěry a obecně namítl, že napadený rozsudek odporuje zákonu a judikatuře NSS.

[6] NSS před časem odmítl pro nepřijatelnost i kasační stížnost, kterou stěžovatel podal proti rozsudku ve věci matky nynější žalobkyně (usnesení ze dne 14. 10. 2021, čj. 9 Azs 157/2021 - 29). Stěžovatel v této věci argumentuje stejně, proto bude stejná i odpověď soudu.

[7] V otázce věrohodnosti výpovědi žalobkyně vycházel krajský soud z judikatury NSS, podle které lze žadatele posoudit jako nevěrohodného, jen pokud je nevěrohodný ve všech relevantních aspektech své žádosti (rozsudek ze dne 27. 5. 2021, čj. 7 Azs 346/2020 - 27, body 23–27). V pochybnostech správní orgán shromáždí všechny dostupné důkazy, které věrohodnost žadatelových výpovědí buď vyvracejí, nebo zpochybňují (rozsudek ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004 - 57). To stěžovatel neučinil. Krajský soud v napadeném rozsudku podrobně a logicky vysvětlil, proč shledal výpověď žalobkyně věrohodnou.

[8] V otázce pronásledování v zemi původu vycházel krajský soud z judikatury NSS, podle které se v řízení o mezinárodní ochraně posuzuje i riziko hrozící žadateli v budoucnu. Nebyl-li doposud žadatel násilí podroben, neznamená, že mu takové nebezpečí nehrozí (rozsudek ze dne 24. 8. 2017, čj. 1 Azs 227/2017 - 33). Žalobkyně tak nemusí prokazovat, že byla sama vystavena násilí, pokud zde existuje riziko, že jí po návratu do země původu toto nebezpečí hrozí z důvodu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatel se však nevypořádal s tvrzenou hrozbou pronásledování plynoucí z příslušnosti žalobkyně k náboženské skupině Ahmadíja.

[9] Odpověď na otázku, zda mohla žalobkyně využít ochrany státních orgánů v zemi původu, plyne už ze zákona o azylu. Ten stanoví dvě podmínky, při jejichž splnění lze zpravidla konstatovat existenci účinné ochrany v zemi původu: 1) státní orgány činí přiměřené kroky, aby zabránily pronásledování nebo vážné újmě, například zavedou

účinný právní systém, který jim umožní odhalit, stíhat a trestat takové jednání; a současně 2) žadatel má k této ochraně přístup (rozsudky ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, a ze dne 9. 8. 2021, čj. 6 Azs 63/2021 - 42, bod 26). Stěžovatel však tyto podmínky neposoudil, jak přesvědčivě vyložil krajský soud.

[10] K možnosti vnitřního přesídlení krajský soud poznamenal, že se správní orgán musí zabývat tím, zda je vnitřní ochrana žadateli dostupná; zda ji nevylučují poměry v zemi původu; zda je účinná, tedy zda žadatel skutečně unikne pronásledování; a zda přesídlením nebudou poškozena žadatelova základní lidská práva či se extrémně nezhorší jeho sociální a ekonomické postavení (rozsudek ze dne 24. 1. 2008, čj. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS). Stěžovatel se však těmito otázkami nezabýval. Jen navrhl přesídlení žalobkyně do města Rabwah a odkázal na informaci Ministerstva vnitra Velké Británie z června 2018. Nevypořádal se však s problémy, kterým ahmadíjská komunita v tomto městě čelí a o kterých hovoří i samotná informace.

[11] Při posouzení závěru, že se žalobkyně snaží jen legalizovat svůj pobyt v ČR, krajský soud správně uvedl, že tato snaha sama o sobě nepostačuje k zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu. Tento záměr totiž nevylučuje, že žadatel opustil zemi původu právě kvůli strachu z pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo že by žadatel při navrácení do této země čelil vážné újmě zakládající nárok na doplňkovou ochranu (rozsudek ze dne 18. 5. 2011, čj. 5 Azs 6/2011 - 49).

[12] Neudělí-li stěžovatel v této věci mezinárodní ochranu, musí podle krajského soudu zvážit, zda žalobkyně splňuje podmínky doplňkové ochrany (§ 14a zákona o azylu), tedy: nachází se mimo zemi původu; má důvodné obavy, že jí v zemi původu hrozí skutečné nebezpečí a vážná újma; nemůže nebo není ochotna využít ochrany v zemi původu; a nevztahuje se na ni vylučující klauzule (rozsudek ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008 - 62). Stěžovatel tyto podmínky dostatečně neposoudil, i když žalobkyni mezinárodní ochranu nepřiznal. Nezvážil proto, zda žalobkyně nemá nárok alespoň na doplňkovou ochranu.

[13] V této věci tak nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani kterou by bylo třeba řešit odlišně. Krajský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). V řízení uspěla žalobkyně, té však nevznikly žádné náklady.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2022

Ondřej Mrákota

předseda senátu